

Röd pungräka (*Hemimysis anomala*)

Foto © David Mårding, Aquaria Vattenmuseum

Svenskt vardagsnamn	Röd pungräka. Röd immigrantpungräka.
... och på andra språk	Engelska: bloody-red shrimp Tyska: Schwebegarnele
Vetenskapligt namn	<i>Hemimysis anomala</i>
Organismgrupp	Pungräka (fylum Arthropoda, leddjur; subfylum Crustacea, kräftdjur)
Storlek och utseende	Arten kan bli 6-17 mm lång. Storleken varierar mellan olika platser, i Svarta havet blir den 8-10 mm, i Azovska sjön och i sötvattenområden högst ca 8,5 mm. Arten känns vanligen igen på den röda färgen, men den kan också ändra kroppsfärg och bli i det närmaste genomskinlig med en svagt gulaktig färg. Äggen bärs i en pung, därav namnet.
Kan förväxlas med	Inhemska pungräkor. <i>Hemimysis anomala</i> är en av sju arter i ett släkte, som är nära besläktat med ett annat släkte där bl.a. arten <i>Hemimysis serrata</i> ingår.
Geografiskt ursprung	Pontokaspiska området, i och omkring Svarta havet och Kaspiska havet.
Första observation i svenska vatten	1995 utanför Askölaboratoriet i Trosa skärgård. Observerades även 2003 vid Djurgården i Stockholm.
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Egentliga Östersjön, Trosa och Stockholms skärgård. Eftersom djuret gömmer sig på bottenarna dagtid och kommer ut i vattnet på nätterna är det svårt att upptäcka. Arten kan därför ha större utbredning än vad som är känt.
Övrig förekomst i olika havsområden	<i>Hemimysis anomala</i> är spridd i norra Europas kust- och inlandsvatten. Den sprids framför allt i sötvatten och det görs ständigt fynd i nya områden. I Storbritannien upptäcktes den första gången 2004. Första observationen i Stora sjöarna i Nordamerika gjordes 2006.
Troligt införselsätt	Arten har sannolikt spridits till Östersjön via barlastvatten i fartyg. Den kan också ha spridits med havsströmmar eftersom den på 1960-talet aktivt planterades ut bl.a. i Kaunasdammen i floden Nemunas i Litauen, endast ca 20 mil från dess mynning i Östersjön. Syftet med utplanteringen var att den skulle bli föda åt fiskar och därmed öka fiskproduktionen i dammen.
Miljö där arten förekommer	<i>Hemimysis anomala</i> är nattaktiv. På nätterna söker den sin föda i det fria vattnet och dagtid håller den sig dold på steniga bottenar, ibland där det finns inslag av sand och grus. I flodmynningsområden finner man <i>Hemimysis</i> även på mer leriga bottenar. Arten klarar stora svängningar i salthalt och temperatur. Den tolererar allt ifrån färskvatten till salthalter på ca 18 ‰, och även om den föredrar kallare vatten klarar den temperaturer mellan 4 och 22 °C.

Ekologiska effekter	Det finns risk för att <i>Hemimysis</i> kan påverka strukturen på djur- och växtsamhällen i den fria vattenmassan där de söker sin föda. De lever framför allt på små djurplankton. De föredrar hinnkräftor (cladocerer) framför hoppkräftor (copepoder), och är det gott om <i>Hemimysis</i> kan det påverka både artsammansättning och tätheten av djurplanktonsamhället i det aktuella området. Den kan också konkurrera med fiskyngel eller inhemska pungräkor om födan.
Andra effekter	–
<p style="text-align: center;"><i>LÄS MER</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Röd immigrant från öster, artikel av Stefan Lundberg och Jan-Erik Svensson, Fauna & Flora 2004:1 www.nrm.se/download/18.11201a1106789e1d81800010461/pungraka.pdf • Östersjö 95: Vegetationsklädda bottenar, Stockholms Marina Forskningscentrum: http://www.smf.su.se/nyfiken/ostersjo/arsrapp/ostersjo95/vegbot95.pdf • National Center for Research on Aquatic Invasive Species http://www.glerl.noaa.gov/hemimysis/ • UNEP GRID: Black Sea Red Data Book Web Site: <i>Hemimysis</i>.htm <i>anomala</i> http://www.grid.unep.ch/bsein/redbook/txt/hemimysa • Arbeitsgemeinschaft Wirbellose Tiere der Binnengewässer (AGW): <i>Hemimysis anomala</i> http://www.wirbellose.de/arten.cgi?action=show&artNo=107 • Die Digitale School: Kaspische Aasgarnaal http://www.digischool.nl/bi/onderwaterbiologie/html/biologie/zoetwate/kaspische_aasgarnaal.htm • Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg: Garnelen im Hufeisensee http://www.verwaltung.uni-halle.de/DEZERN1/PRESSE/aktuellemeldungen/morigarn.htm <p style="text-align: center;"><i>MER OM BILDERNA</i></p> <p>© David Mårding, Aquaria Vattenmuseum http://www.aquaria.se/</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Detta faktablad om <i>Hemimysis anomala</i> skapades den 20 september 2005. Senaste uppdatering: 17 oktober 2008. 	